

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									

MAASEUDUN TULEVAISUUS

Maaja- ja metsätaloustuottajajärjestön äänenkannattaja – Perustettu 1916

Hallituspuolueiden vaikeudet syvenevät

Pääministeri Jyrki Kataisen (kok.) johtama hallitus on taipaleensa puolessavälissä. Lähes väkisin synnytetyn kuuden puolueen hallituksen taipaleesta ennakoitiin karikkoista, ja vaikeuksia on todella riittänytkin.

Sytä niihin on useita. Hallituksessa ovat edustettuina puoluekentän äärilaidat kokoomuksesta vasemmistoliittoon. Kaikki vaikeudet eivät kuitenkaan johdu pelkästään ideologisista eroista, vaan myös koko Eurooppaa ja erityisesti euroaluetta koettelevat talousongelmat heijastuvat vahvasti Suomeen.

Ulkopuolelta tulevien ongelmien lisäksi hallitus on onnistunut itsekin sekoittamaan asiansa.

Liput liehuen käynnistetty kuntauudistus ja siihen oleellisesti liittyvä sosiaali- ja terveyspalvelujen uudistaminen (sote) ovat edelleen pahasti levällään.

Kompuroinnista huolimatta hankkeita viedään eteenpäin. Jääräpäisytytä uudistusten tekemiseen ei ole hillinnyt edes kunta- ja sosiaalialojen asiantuntijoiden vastustus, oikeuskanslerin huomautus eikä uudistuksiin liittyvä mahdollinen perustuslaillinen ongelma.

Hallituksen puoliväliriihessään päättämät osinkoverouudistukset ja niiden korjaaminen jälkikäteen eivät myöskään antaneet hallituksen työskentelystä ja asioiden valmistelusta kovin hyvää kuvaa.

Hallituspuolueiden turhautuminen alkaa näkyä myös julkisuudessa. Viikko sitten vihreiden puoluekokouksessa sekä puolueen puheenjohtaja, ympäristöministeri Ville Niinistö että kehitysministeri Heidi Hautala keskittyivät moittimaan hallituskumppaneitaan.

Niinistön mielestä on vaikea tehdä päätöksiä ihmisten ja luonnon puolesta, koska samassa hallituksessa on tahoja, jotka eivät näiden ratkaisujen merkitystä ymmärrä. Hautalan mielestä hallitus on päättämätön ja siirtää ratkaisuja raukkamaisesti seuraaville sukupolville ja päättäjille.

Lisää paineita hallituksen työskentelyyn tulee mielipidemittauksista. Ylen keskiarvikoona julkistaman kannatusmittauksen mukaan hallituspuolueilla ei mene hyvin.

Oppositiossa oleva keskusta on repäissyt eron toisena olevaan kokoomukseen kahteen ja puoleen prosenttymaikköön. Huolimatta siitä, että perussuomalaisten kannatus on edelliseen mittaukseen verrattuna alentunut, on se edelleen lähes prosenttymaikkö SDP:tä suurempi.

Ei valtaa vihalle

Vapaata keskustelua ovat Suomessa yhä enemmän alkaneet häiritä epämääräiset vihanilmaukset ja suoranaiset uhkaukset keskustelijoita kohtaan. Niistä ovat kärsineet muiden muassa monet poliitikot ja tutkijat.

Vakavana seurauksena osa vaikuttajista ja asiantuntijoista on sulkenut suunsa. Osa taas on uhkausten vuoksi alkanut vältellä aiheita, joista voi seurata vihamielistä palautetta.

Vihapuheille alttiita aiheita ovat olleet muun muassa vähemmistöjen oikeudet, maahanmuutto, turkistuotanto, kaivosala ja suuropolitiikka. Viimeksi tällä viikolla joukko suomalaisia on joutunut vakavien uhkausten kohteeksi oman äidinkielensä ruotsin vuoksi.

Vihanilmauksille on ollut yhteistä, että ne esitetään lähes poikkeuksetta nimettöminä. Internet lukuisine foorumeineen on tehnyt tällaisesta uhkailusta helppoa.

Ilmiö on erittäin huolestuttava. Se rapauttaa keskustelun ja vaarantaa kansanvallan toteu-

Keskustan puheenjohtaja Juha Sipilä on onnistunut palauttamaan luottamuksen puolueeseensa.

Keskustan puheenjohtaja Juha Sipilä myönsi TV1:n haastattelussa, että keskustan kannatuksen nousun takana on ihmisten tyytymättömyys hallitukseen enemmän kuin keskustan omat teot.

Sipilä voi kuitenkin ottaa osan keskustan kannatuksen noususta omaan piikkiinsä. Hän erottuu muista puoluejohtajista yrittäjätasutansa takia ja siksi, että hän on politiikassa tuore kasvo.

Lisäksi Sipilän oppositiopolitiikka on ollut poikkeuksellisen maltillista ja rakentavaa. Sipilä jopa neuvoi vasemmistoliiton puheenjohtajaa, kulttuuriministeri Paavo Arhinmäkeä yritysverouudistuksen seurauksista.

Mielipidemittausten perusteella ei pidä ryhtyä vetämään kovin suuria johtopäätöksiä. Hallituksella on kaksi vuotta aikaa parantaa juoksuaan, eikä oppositiopuoleilla ole varaa suuriin taloudellisiin lupauksiin. Euroopan talouskehitys vaikuttaa siltä, että tulevallakin hallituksella on edessään vaikeita aikoja.

Joka tapauksessa mielipidemittausten trendi näyttää siltä, että hallituksen on kyettävä uudistumaan ja parantamaan juoksuaan.

SDP aloitti jo omalta osaltaan ministerikierrätyksen. Se ei kuitenkaan taida yksin riittää, vaan koko hallitus kaipaa ryhtiliikettä. Ellei sitä tule, jatkuu kompurointi hallituskauden loppuun. Kaksi vuotta on pitkä aika.

Hallitus on onnistunut sekoittamaan asiansa.

”

tumisen. Vihapuhetta ei voi perustella sananvapaudella, vaan se pikemminkin rajoittaa sananvapautta merkittävästi.

Sosiaalisella medialla on lukuisat hyvät puolensa. Sen ongelma voi kuitenkin olla, että keskustelua käydään vain samanmielisten kesken.

Usein tällaisessa ”kaverijoukossa” tullaan vakuuttuneiksi oman asian oikeutuksesta. Verkon sammioissa vesi käy sameaksi – muiden mielipiteet koetaan vääriksi, eikä omaa kantaa tarvitse perustella.

Internet palveluineen on loistava viestintäkanava. Kansalaisyhteiskunnan kannattaa puolustaa sitä alhaista ja rikollista toimintaa vastaan.

Netissä nimettömänä esiintyminen ei ole ongelma, vaan se, mihin nimettömyyttä käytetään. Viha, loukkaaminen tai uhkailu on otettava vakavasti, riippumatta siitä, missä niitä esitetään.

tuoksua, joka pinttyy tiskiharjaan kuin tauti.

Pesuvesiä saa olla lämmittämässä kaiken aikaa, sillä mökin padan 80 litraa kiehuvaksi keitettyä vettä ei riitäkään enää koko päiväksi. Siitä seuraa, että mökissä on jatkuvasti roomalaisen saunan huuruista tunnelmaa. Sinkku- ja dinkkuajkojen suurpiirteisyys ja kokeilunhalut ovat karisseet lapsiperheen arjen puristuksessa. Tällä hetkellä ykköskriteeri mökkeilyssä onkin helppous.

Kun arjessa on muutenkin haasteita ja kiirettä, lisästressiä mökin alkeellisista oloista ei enää kaipa.

Nyt ymmärrän miksi loma-asumisen haaveet ovat siirtyneet yhä varustellumpaan suuntaan.

Kansalaisten varallisuuden kasvaessa vaatimustasokin nousee. Enää ei mökille mennä hampaat irvessä.

Siellä halutaan rentoutua ja rentoutumisesta kaukana ovat ne hetket, kun

Päätoimittaja

Lauri Kontro

Toimituspäälliköt

Jussi Martikainen

Tiina Taipale

VIERASYLIÖ

Millainen koulu ja millaiset opettajat?

Maamme opettajankoulutus ja opettajat sekä koulut ovat suur-
nen mielenkiinnon kohteena
maailmalla. Yhdysvalloissa pu-
hutaan Suomi-ilmiöstä, jolla
viitataan ”maailman hämmäs-
tyttävimpään koulujärjestel-
mään”.

Kansainväliset tutkimukset ja huippututkijat kertovat meil-
le, miten sijoitumme kilpai-
luissa, miten hyviä ja millaisia
olemme opettajankouluttajina
sekä miltä suomalainen koulu
näyttää.

Mutta tiedämmekö me itse,
keitä me olemme tai miten tähän
on tultu?

On arvioitu, että koulutuksen
alueella tietyt uudistuksen
vakiintumisen vie aikaa vähin-
tään 30 vuotta. Peruskoulu ja
akateeminen luokanopettajan-
koulutus luotiin maahamme 40
vuotta sitten. Koko koulutus-
järjestelmän perusteita ja kehi-
tyslinjoja on syytä arvioida vie-
läkin pidemmällä aikavälillä,
jotta voisimme oppia mennei-
syydestä.

Tänä vuonna vietetään suo-
malaisen opettajankoulutuk-
sen 150. juhlavuotta. Juuri nyt
voimme arvioida pitkällä aika-
välillä myös opettajankoulu-
tuksen luojan ja ”kansakoulun
isän” Uno Cygnaeuksen
työn merkitystä ja vaikutta-
vuutta.

Keisarilliseen senaattiin toi-
mittamassaan ”Manifestissa”
Cygnaeus hahmottelee koulu-
tuksen suuntaviivat, jossa oli
keskeistä, että kansakoulu on
kaikille yhteinen pohjakoulu –
kaikille säädyille sekä tytöille ja
pojille, mikä merkitsi koko kan-
salle tasa-arvoisia lähtökohtia

sivistyksellisiin perusoikeuk-
siin.

Käytännönläheistä ja korkeatasoista
Cygnaeuksen suunnittelujär-
jestelmä oli moderni; ensin oli
määriteltävä ja hyväksyttävä
koulun kasvatuspäämäärä, toi-
seksi oli koulutettava opetta-
jat ja vasta sitten perustettava
koulu.

Koulun ja opettajankoulu-
tuksen piti olla käytännönlä-
heistä mutta korkeatasoista.
Opettajankoulutuksen järjestä-
miseen hän haki oppia Keski-
Euroopasta, ennen muuta
Sveitsistä ja Saksasta. Näissä
koulutuksen ja pedagogiikan
”mallimaissa” opettajankou-
lutus kesti kolme vuotta, Suo-
messa neljä vuotta.

Uno Cygnaeus käytti käsi-
tettä ”opettajasivistys” ja aset-
ti koulutuksen tavoitteeksi
”maamme köyhyyteen vaikut-
tavien tekijöiden vähentämi-
sen”.

Cygnaeus näki nälkävuosi-
en keskellä koulutuksen yhe-
teiskunnallisen merkityksen
sekä koulutuksen yhteyden
talouden ja elinkeinoelämän
kehitykseen; koulutus on en-
nen muuta sijoitus eikä siitä
saa tinkiä.

Tämän hän ilmaisi selkeästi
toteamalla vastustajia ajatellen:
”Se mitä kansakoulussa sääste-
tään, joudutaan enemmän ja
myöhemmin käyttämään kur-
ritushuoneiden ja vankiloiden
laajennuksiin”.

Alusta saakka Cygnaeus näki
tärkeänä ”opettajasivistyksen”
uudistamisen; sivistysainei-
na olivat yhtä hyvin kuvanto

Suomi panostaa alakouluikäisten koulutukseen vähiten Pohjoismaissa.

ja käsityö, kasvatustieteellinen
voimistelu kuin tytöille johdatus
lasten ruumin ja sielun hoita-
miseen, kuten Cygnaeus Ma-
nifestissaan vuonna 1857 esitti
Keisarilliselle senaatille. Opet-
tajaseminaareissa oli ”sivistys-
välineinä” myös maanviljelys ja
tekniset työt.

Voimme arvioida 150 vuot-
ta myöhemmin, että Uno Cyg-
naeuksen luoma kivijalka ja
siitä nousivat peruspilarit –
tasa-arvo, korkeatasoinen,
monipuolinen ja käytännönlä-
heinen sekä jatkuvasti ajan ta-
salla oleva opettajankoulutus,
joka on kytketty koulun kehit-
tämiseen – ovat olleet varsin
kestäviä linjauksia.

Ne löytyvät myös siitä kan-
sainvälisestä kuvasta, jonka
ulkomaalaiset tutkijat ovat
koulujärjestelmästämmme hah-
mottaneet: 1. korkeasti koulu-
tetut opettajat; 2. myönteisesti
kehittämistyöhön suhtautu-
va ja vahva opettajien ammat-
tijärjestö sekä 3. elinikäiseen
oppimiseen sitoutuneet opet-
tajat ja kouluyhteisöt.

Monipuolinen koulutus

Koulutuksen tavoitteiden
asettaminen korkealle sekä
teoreettisten opintojen ja tut-
kimuksen kytkeminen käytän-

töön eli opettajaharjoitteluun
on keskeinen juonne, jota on
seurattu yliopistopohjaisessa
opettajankoulutuksessa.

Kansainvälisesti ainutlaa-
tuista on, että myös alakoulun
luokanopettajankoulutus on
maisteritasoista. Kun 40 vuot-
ta sitten suomalaiset asiantun-
tijat esittelivät tutkimuspoh-
jaista opettajankoulutusmallia
OECD:n kokouksissa, heidän
suunnitelmiaan pidettiin yli-
ampuvina. Tänä päivänä suo-
malainen opettajankoulutus on
se malli, johon muissa maissa
tähdätään

Opettajien työn ja koulu-
tuksen arvostus on säilynyt
Suomessa korkeana. Se näkyy
nuorten ammatinvalintatoi-
veissa, sillä luokanopettajakou-
lutus on yksi suosituimmista
valintavaihtoehdoista ja vain
5–15 prosenttia pyrkijöistä pää-
see opiskelemaan alaa. Opetta-
jaopiskelijoita kiehtoo erityi-
sesti koulutuksen monipuoli-
uus; luokanopettajat ovat täm-
män ajan renessanssi-ihmisiä.

Luokanopettajat ovat ko-
konaisopettajia, mutta heistä
löytyy myös monen alan eri-
tyisosaajia – musiikin taitajia,
kuvataiteilijoita, tieteen edus-
tajia, mutta ennen muuta tai-
tavia kasvattajia.

Tutkimukseni mukaan yli 90
prosenttia luokanopettajista
katsoo, että voi toteuttaa työssä
itseään ja lähes 90 prosentil-
la on läheiset ja lämpimät suht-
teet oppilaisiin. Opettajista yli
90 prosenttia arvostaa itseään
opettajana ja sama määrä pitää
työn itsenäisyyttä hyvänä puo-
lena. Noin puolet pitää itseään
kutsumusopettajana.

Kaiken kaikkiaan opettajien
omakuva on varsin myönteinen,
vaikka koulutuksessa nähdään
parantamisen varaa.

Taloudellinen perusta murenee

Yhteiskunnan opettajiin koh-
distamat vaatimukset lisään-
tyvät, ja yhä vaativampi kas-
vattajan rooli painottuu työs-
sä yhä enemmän. Koulut ovat
myös jatkuvan säästöpaineen
alla; koulujen lopettaminen
sekä keskittäminen suurem-
piin yksiköihin heikentää
maaseutualueilla elävien las-
ten koulutuspalvelujen saata-
vuutta.

1990-luvun lamavuosina
koulutuksesta karsiittiin noin
kolmannes ja sama näyttää
jatkuvan edelleen.

Dramaattiset muutokset
valtionosuuslainsäädännössä
1994 ja 2006 ovat murentaneet
koulutuksen taloudellista pe-
rustaa. Valtio siirtää yhä enem-
män vastuuta kunnille, sillä
vuoden 2012 kokonaismuutet-
ta Opetus- ja kulttuuriministe-
riön/opetuksen osuus on enää
11,3 prosenttia, kun se vuonna
1971 oli 17,3 prosenttia. Samalla
pakolliset sosiaali- ja terveys-
puolen menot kasvavat.

Suomi panostaa alakoulu-
ikäisten koulutukseen vähiten
Pohjoismaissa ja alle keskiar-
von OECD-maiden vertailussa.
Juuri nyt koulutuksesta säästöjä
hakevat poliitikot tarvitsivat
Uno Cygnaeuksen ”oppia” 150
vuoden takaa.

EIRA KORPINEN

Kirjoittaja on kasvatustieteen,
erityisesti opettajankoulutuksen,
professori emerita.

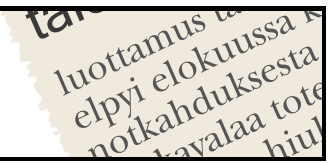
PÄIVÄN KUVA

HELENA RAIKAS

Rautatienomenapuu (Malus domestica ‘Hyvingiensis’) on monelle tuttu etenkin ajoilta, jolloin pienetkin rautatieasemat olivat toiminnassa ja puistot hoidettuja. Kasvatavaltaan omaleimainen lajike on kehitetty Hyvinkäällä, silloisella VR:n taimitarhalla, yli 130 vuotta sitten. Puuta on yhä saatavilla taimistoista, ja se menestyy Etelä-Suomessa. Tämä yksilö kasvaa Lahdessa.

LEHTIKATSAUS

Tämä hallitus ei alueellista

Lapin Kansan löytää yhden asian, josta hallitus ei riitele. ”Yhdessä asiassa hallitus näyt-
tää kuitenkin olevan poikkeuk-
sellisen yksimielinen ja jämerä.
Tämä hallitus ei alueellista.

Keskiarviokona varmistui, että
uusi Luonnonvarakeskus sijoite-
taan Helsingin Viikkiin.”

”Pääministeri Jyrki Kataisen
(kok.) hallituksen linja poikkeaa
selkeästi edeltävien hallitusten
politiikasta. Sekä Paavo Lipposen
(sd.) että Matti Vanhasen (kesk.)
johtamat hallitukset alueellis-
tivat työpaikkoja maakuntiin,
vaikka valtion leipään pääkau-
pungissa tontuneet työtekijät
sitä aktiivisesti vastustivat.”

Paluumuutto tuo elinvoimaa

Ilkka kommentoi MT:n
uutista maaseudun suuntau-
tuvan paluumuuton voimistu-
misesta.

”Monet paluumuuttajat ovat
60- ja 70-lukujen maaltapaon
kokeneita.

Maaltapako tarkoitti yhteis-
kunnallisen rakennemuutoksen
sanelemaa välttämättömyy-
ttä. Oli paettava työttömyyttä ja
köyhyyttä. Jos halusi elättää it-
sensä ja perheensä, oli muutet-
tava kaupunkiin, joiden teh-
taissa tarvittiin heinäpelloilta
vapautunutta väkeä.

Samaa pakoa – yhteiskunnal-
lisen rakennemuutoksen syn-
nyttämää pakkoa asuinpaikan
vaihtamiseen – voi olla nähtä-
vissä voimistuvissa paluumuu-
toissa. Olisiko nyt viriämässä
kaupungistapako?”

”Pienten kuntien elinvoi-
maisuden vahvistajina paluu-
muuttajilla on tärkeä rooli.”